

บทที่ 3

วิธีดำเนินการ

การศึกษารุ่นนี้ เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการผลิตและการบริโภคถั่วเน่า ของกลุ่มไทยใหญ่ในเขตอำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ทำการศึกษารุ่นนี้ ได้แก่ กลุ่มไทยใหญ่ที่อาศัยอยู่ในบ้านโป่ง หมู่ที่ 12 ตำบลบ้านกาศ และบ้านในเวียง หมู่ที่ 2 ตำบลแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีจำนวนประชากรทั้งหมด 727 คน ผู้ศึกษาได้ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ที่มีอายุตั้งแต่ 20 ปี ถึง 60 ปี ทั้งหญิงและชาย ได้กลุ่มตัวอย่างที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % จาก หมู่บ้านโป่ง จำนวน 196 คน และหมู่บ้านในเวียง จำนวน 168 คน รวมจำนวน 364 คน เพื่อใช้ในการศึกษาการบริโภคถั่วเน่า

นอกจากนี้การศึกษารุ่นนี้ ผู้วิจัยศึกษาผู้ที่ทำถั่วเน่าขายในตลาดอำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน คือ นางหนู นันทสมบุญ อายุ 49 ปี อยู่บ้านเลขที่ 152 หมู่ที่ 12 ตำบลบ้านกาศ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่งมีอาชีพทำถั่วเน่าขายมานานถึง 10 ปี และได้รับการถ่ายทอดความรู้ทางการผลิตถั่วเน่าจากยายที่มีการผลิตขายมาหลายสิบปีเช่นเดียวกัน

เกณฑ์การคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญในการผลิตถั่วเน่า

1. ผู้ที่มีอาชีพขายถั่วเน่ามานานกว่า 10 ปี
2. สังคมหรือชุมชนยอมรับในด้านผลิตและจำหน่ายถั่วเน่า
3. เป็นชาวแม่สะเรียง โดยกำเนิดและมีเชื้อสายไทยใหญ่

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษาได้ใช้เครื่องมือดังนี้ คือ

1. แบบสอบถาม การบริโภครถจักรยานยนต์ โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งประกอบด้วย

1. เพศ
2. อายุ
3. สถานภาพ
4. ระดับการศึกษา
5. จำนวนสมาชิกครอบครัว
6. อาชีพหลักครอบครัว
7. รายได้ของครอบครัวต่อเดือน
8. ดินกำเนิด
9. จำนวนมือของการรับประทานอาหาร
10. วิธีการนำตัวนำมาประกอบอาหารของแต่ละครอบครัว

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริโภครถจักรยานยนต์ ประกอบด้วย ด้านการเลือกซื้อ ด้านการปรุง และด้านการรับประทาน

2. แบบสัมภาษณ์ มีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์ชนิดไม่มีโครงสร้าง เพื่อสัมภาษณ์เกี่ยวกับการผลิตตัวนำ โดยมีประเด็นสัมภาษณ์ ดังนี้

1. ชื่อผู้ผลิตตัวนำ
 2. อายุ
 3. ที่อยู่
 4. สถานภาพ
 5. ระยะเวลาที่ผู้ผลิตทำการผลิตตัวนำขาย
 6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือนในการผลิตตัวนำขาย
 7. ขั้นตอนของการเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ ในการผลิตตัวนำ
 8. เหตุผลและผลที่ได้ในขั้นตอนการผลิตตัวนำลำดับแรกถึงลำดับสุดท้าย
3. แบบสังเกต การผลิตตัวนำ เป็นแบบสังเกต จดบันทึก และบันทึกภาพในประเด็น

ต่อไปนี้

1. การเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ ในการผลิตตัวนำ
2. ความสะอาดในการผลิตตัวนำ

3. การห่อ บรรจุ ถู้นำประเภทต่างๆ
4. การเก็บรักษาถู้นำประเภทต่างๆ

การสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาเนื้อหาและขอบเขตของการศึกษา
2. กำหนดหัวข้อของแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต ให้สอดคล้องกับขอบเขตเนื้อหา รวมทั้งศึกษาค้นคว้าตัวอย่างจากงานวิจัยที่มีวิธีการดำเนินการวิจัยที่คล้ายคลึงกัน มาเป็นแนวในการสร้างเครื่องมือ
3. นำแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต ที่สร้างขึ้นไปขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงปรากฏ (Face Validity)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้

ด้านการผลิต

1. ผู้ศึกษาได้เข้าร่วมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ วิธีการหมักถูนำ ณ โรงเรียนแม่สะเรียง “บริพัตรศึกษา” ในวันที่ 24-25 เดือน กันยายน พ.ศ. 2542 โดยที่มีนางหนู นันทสมบุญ เป็นวิทยากรท้องถิ่น ผู้ซึ่งมีอาชีพขายถูนำในตลาดแม่สะเรียง มานานนับ 10 ปี ทำให้ผู้ศึกษาได้รู้จัก สนับสนุนกับผู้เชี่ยวชาญในการผลิตถูนำตั้งแต่นั้นมา
2. ผู้ศึกษามุ่งที่จะศึกษาเกี่ยวกับการผลิตถูนำ จึงได้ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญในการผลิตถูนำ และได้นัดหมายวันเวลาในการผลิตถูนำ เพื่อที่จะได้ศึกษาขั้นตอนในการผลิตอย่างละเอียด โดยมีการใช้กล้องถ่ายภาพ บันทึกภาพ ประกอบการสัมภาษณ์ และการสังเกต
3. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ และการสังเกตนำมาวิเคราะห์เนื้อหาในเชิงบรรยาย

ด้านการบริโภค

1. ผู้ศึกษาได้ขอความร่วมมือจากญาติที่มีเชื้อสายเป็นชาวไทยใหญ่ กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีที่อยู่อาศัยในบ้านโป่ง 2 คน บ้านในเวียง 2 คน เป็นผู้ช่วยในการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างในช่วงตอนเย็นหลังเลิกเรียน
2. ผู้ศึกษาชี้แจงเกี่ยวกับการเก็บข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามให้กับผู้ช่วยทั้ง 4 คน ก่อนนำไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง
3. นัดหมายวันเวลาที่เสร็จสิ้นของการเก็บข้อมูล โดยใช้แบบสอบถาม
4. รวบรวมแบบสอบถามนำมาวิเคราะห์ทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์ ดังรายละเอียดดังนี้

1. วิเคราะห์เชิงบรรยายเกี่ยวกับการผลิตถั่วเน่า
2. แจกแจงความถี่ และร้อยละ ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง
3. วิเคราะห์การบริโภคถั่วเน่าในด้านการเลือกซื้อ ด้านการปรุงรู่ ด้านการบริโภค โดยการ

วิเคราะห์ค่าร้อยละ

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University